

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Πολιτική Παιδεία

**Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ και
Β΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
και Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΠΑΛ**

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ - ΕΠΑΛ)**

1^η ΕΚΔΟΣΗ - ΑΘΗΝΑ 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η Τράπεζα Θεμάτων Εξετάσεων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας (ΤΘΕΔΔ) στο μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) συγκροτείται από θέματα, τα οποία προέρχονται από την εξεταστέα ύλη την καθορισθείσα με τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και αφορούν τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως τα καθορίζει το Π.Δ. Οι απαντήσεις επί των θεμάτων αξιολογούνται βάσει της ύλης του σχολικού εγχειριδίου. Η **ακρίβεια**, η **σαφήνεια** και η χρησιμοποίηση του **κατάλληλου επιστημονικού λεξιλογίου** είναι αρετές που πρέπει να χαρακτηρίζουν τη διατύπωση των θεμάτων.

Ειδικότερα:

Για το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία), η εξέταση περιλαμβάνει **δύο ομάδες θεμάτων**:

A) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων και πιο συγκεκριμένα, ερωτήσεις Σωστού-Λάθους, Πολλαπλής Επιλογής και Αντιστοίχισης, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα της πρώτης ομάδας περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) Μονάδες ($5 \times 5 = 25$).

Συγκεκριμένα: Η πρώτη ερώτηση της πρώτης ομάδας αποτελείται από 5 υποερωτήματα Σωστού-Λάθους (1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση). Οι υπόλοιπες τέσσερις ερωτήσεις της πρώτης ομάδας μπορεί να είναι Πολλαπλής Επιλογής ή Αντιστοίχισης. Η κάθε μία από τις τέσσερις ερωτήσεις αξιολογείται με 5 μονάδες. Στις ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής οι εναλλακτικές απαντήσεις θα είναι τέσσερις (4) και θα επιλέγεται μία εξ αυτών ως σωστή. Στις ερωτήσεις Αντιστοίχισης θα υπάρχουν δύο στήλες με δύο έως πέντε στοιχεία στην πρώτη στήλη και πέντε στοιχεία στη δεύτερη στήλη για να γίνεται η αντιστοίχιση. Κάθε στοιχείο της πρώτης στήλης αντιστοιχεί **μόνο** σε ένα στοιχείο της δεύτερης στήλης.

Το πρώτο θέμα από την πρώτη ομάδα ορίζεται από την τράπεζα θεμάτων.

Το δεύτερο θέμα της πρώτης ομάδας περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα από την πρώτη ομάδα ορίζεται από τον εκπαιδευτικό της τάξης.

B) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης καθώς και εφαρμογής στην

καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα της δεύτερης ομάδας περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το πρώτο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζεται από την τράπεζα θεμάτων.

Το δεύτερο θέμα της δεύτερης ομάδας περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζεται από τον εκπαιδευτικό της τάξης.

Επισημαίνονται τα εξής:

- α)** Οι ερωτήσεις πρέπει να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια και ακρίβεια, να δίνονται οι ενδεικτικές απαντήσεις και κατά προσέγγιση ο πιθανός χρόνος απάντησης ανά θέμα.
- β)** Πρέπει να αποφευχθούν ερωτήσεις από τμήματα της εξεταστέας ύλης στα οποία αυτά που αναλύονται ή περιγράφονται δεν ισχύουν σήμερα ή έχουν μεταβληθεί.
- γ)** Να μην τεθούν ερωτήσεις που προέρχονται από τα παραθέματα του σχολικού εγχειριδίου.

Συμπερασματικά, τα θέματα ορίζονται κατά 50% με κλήρωση από τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και κατά 50% από τον διδάσκοντα. Συγκεκριμένα: το πρώτο θέμα από την πρώτη ομάδα και το πρώτο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζονται από την τράπεζα θεμάτων. Το δεύτερο θέμα από την πρώτη ομάδα και το δεύτερο θέμα από τη δεύτερη ομάδα ορίζονται από τον εκπαιδευτικό της τάξης.

A. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

1η ΟΜΑΔΑ

1ο ΘΕΜΑ

Ενδεικτικές Ερωτήσεις **ΣΩΣΤΟΥ - ΛΑΘΟΥΣ**

Βάλτε τη λέξη Σωστό (Σ) ή τη λέξη Λάθος (Λ) μπροστά από κάθε ερώτηση:

1. **-Σ-** Δημόσια είναι εκείνα τα αγαθά των οποίων η χρησιμοποίηση από ένα άτομο ή ομάδα ατόμων δεν αποκλείει τη χρήση τους από άλλα άτομα ή ομάδες. Η χρήση τους μπορεί να γίνεται με πληρωμή ή πληρώνοντας ένα συμβολικό αντίτιμο.
2. **-Λ-** Με βάση το περιεχόμενό τους, τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα (ή αλλιώς οι συνταγματικές ελευθερίες) διακρίνονται σε ατομικά και πολιτικά δικαιώματα.
3. **-Σ-** Η οικογένεια ανήκει στους πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης.

Ενδεικτικές Ερωτήσεις **ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση:

1. Με βάση την επιτακτικότητα της ανάγκης οι ανάγκες διακρίνονται σε:

- A. Καταναλωτικές - Ανάγκες Παραγωγής
- B. Βιοτικές – Πολιτισμικές
- Γ. Άμεσες – Έμμεσες
- Δ. Ατομικές – Συλλογικές

2. Τα πολιτικά δικαιώματα:

- A. Δίνουν τη δυνατότητα στο άτομο να «αμύνεται» απέναντι σε ενδεχόμενη αυθαιρεσία των οργάνων της κρατικής εξουσίας.
- B. Συνιστούν εγγυήσεις για την παρέμβαση της πολιτείας στην κοινωνική ζωή και την εξασφάλιση παροχών για τη δικαιότερη κατανομή του κοινωνικού πλούτου.
- Γ. Διασφαλίζουν τους ανεκτούς και συμβατούς με την κοινωνική συνύπαρξη όρους της ανθρώπινης διαβίωσης.
- Δ. Εγγυώνται τη συμμετοχή του ατόμου στις πολιτικές διαδικασίες, την άσκηση της εξουσίας.

3. Ανήκει στους πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης:

- A. Η παρέα των συνομηλίκων
- B. Το σχολείο
- Γ. Η εκκλησία
- Δ. Το Κράτος

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ

Αντιστοιχήστε τα στοιχεία της πρώτης στήλης με τα στοιχεία της δεύτερης στήλης.

ΜΟΡΦΗ ΑΓΟΡΑΣ

1. Τέλειος Ανταγωνισμός
2. Μονοπώλιο
3. Ολιγοπώλιο
4. Μονοπωλιακός Ανταγωνισμός
5. Διμερές Μονοψώνιο

ΒΑΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

- A. Όχι Μεγάλος
- B. Μεγάλος
- Γ. Κανένας
- Δ. Σημαντικός
- E. Διαπραγμάτευση

1Γ, 2Β, 3Δ, 4Α, 5Ε

2η ΟΜΑΔΑ

1ο ΘΕΜΑ

1. Ποια είναι η βασική διαφορά μεταξύ της Ομόρρυθμης εταιρείας και της εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης;
2. Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα σε ένα πολιτικό κόμμα και ένα κίνημα;
3. Ποια είναι η διαφορά της οικογένειας από το νοικοκυριό;

**B. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΘΕΜΑΤΩΝ***

- **Διδακτικό εγχειρίδιο: Πολιτική Παιδεία Α΄ ΓΕΛ και Α΄ ΕΠΑΛ**
- **Εξεταστέα Ύλη ΓΕΛ: όλο το διδακτικό εγχειρίδιο**
- **Εξεταστέα Ύλη ΕΠΑΛ: όλο το διδακτικό εγχειρίδιο
(εκτός από Κεφ. 1 Ενότητα Β, Κεφ. 3 Ενότητα Γ)**
- **Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: (ΦΕΚ 2357/20-9-2013)**

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό
ΟΜΑΔΑ ΘΕΜΑΤΩΝ 1 ^η ομάδα, 1 ^ο θέμα: 2 ^η ομάδα, 1 ^ο θέμα:	Συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό
Διατύπωση ερώτησης	Συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό
Ενδεικτική Απάντηση	Συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό
Πιθανός χρόνος απάντησης	Συμπληρώνεται από τον εκπαιδευτικό

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Κεφ. 2 Ενότητα Α
ΟΜΑΔΑ ΘΕΜΑΤΩΝ Πρώτη ομάδα, 1ο θέμα: Δεύτερη ομάδα, 1ο θέμα:	Πρώτη ομάδα: 1ο θέμα, 1η ερώτηση, Μονάδες 13
Διατύπωση ερώτησης	Ποια είναι η βασική διαφορά μεταξύ της Ομόρρυθμης εταιρείας και της εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης;
Ενδεικτική Απάντηση	Στην Ομόρρυθμη εταιρεία όλοι οι εταίροι, ανεξαρτήτως μεριδίου, έχουν απεριόριστη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας, ευθύνη που δεν περιορίζεται στο μερίδιο που έχουν συνεισφέρει, αλλά περιλαμβάνει και την ατομική περιουσία των εταίρων. Στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης οι εταίροι ευθύνονται μόνο για το μερίδιο που έχουν εισφέρει στην εταιρεία.
Πιθανός χρόνος απάντησης	8-10 λεπτά

* Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να αποστείλουν ερωτήσεις για την Τράπεζα Θεμάτων να συμπληρώσουν το παραπάνω Προτεινόμενο Έντυπο Υποβολής θεμάτων